

POSTANOWIENIE

Dnia 8 lutego 2018

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie VI Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie :

Przewodniczący : SSR Barbara Ciwińska

Protokolant : Natalia Bajor

po rozpoznaniu w dniu 08 lutego 2018r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z urzędu

z udziałem E. D. i P. K.

o ograniczenie władzy rodzicielskiej E. D. i P. K. nad ich małoletnią córką J. D.

postanawia :

- 1) umorzyć postępowanie w zakresie władzy rodzicielskiej P. K., ponieważ jest już jej pozbawiony,
- 2) ograniczyć władzę rodzicielską E. D. nad jej małoletnią córką J. D. ur.(...) poprzez :
  - a) zobowiązanie matki do poświęcania córce codziennie osobiście 2 godzin na rozmowę oraz odrobienie lekcji lub inne wspólne zajęcia,
  - b) zobowiązanie matki do stałej współpracy ze szkołą oraz poradnią psychologiczno – pedagogiczną, w tym do zapewnienia małoletniej terapii indywidualnej,które to obowiązki poddać nadzorowi kuratora sądowego, który ustanowić zobowiązując kuratora do składania sprawozdań 1 raz na 3 miesiące.
- 3) koszty postępowania przejąć na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Postanowieniem tegoż Sądu z dnia 4.12.2017r. wszczęte zostało z urzędu postępowanie o ograniczenie władzę rodzicielską E. D. i P. K. nad ich małoletnią córką J. D. ur.(...)

Na czas trwania postępowania ustanowiony został nadzór kuratora sądowego, który został zobowiązany do składania sprawozdań 1 raz na miesiąc.

Uczestniczka E. D. oświadczyła, iż godzi się na nadzór kuratora sądowego, chce aby jej dziecko było zdrowe, szczęśliwe i rozwijało się prawidłowo.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny :

Małoletnia J. D. ur.(...) ma 11 lat, jest córką E. D. i P. K.. P. K. pozbawiony został nad małoletnią J. władzy rodzicielskiej postanowieniem tegoż Sądu z dnia 5.10.2012 r. w sprawie syg. akt VI Nsm 670 /11. Nie utrzymuje kontaktów z córką, nie płaci zasądzonych mu w kwocie 500 złotych miesięcznie alimentów. Małoletnia J. jest wychowywana przez matkę i jej konkubenta W. J.. Zamieszkują wszyscy w małym jednopokojowym mieszkaniu komunalnym, w którym jest także pies.

E. D. ma 32 lata, wykształcenie ekonomiczne, jest panną, ma tylko jedno dziecko – małą J.. E. D. pracuje w restauracji w godzinach 10.30- 22.00, także czasami w soboty. E. D. współpracuje ze szkołą do której uczęszcza jej córka, była też w 2015 roku na warsztatach wychowawczych (k.43 zaświadczenie).

J. D. jest uczennicą klasy 5a w Szkole Podstawowej nr (...) w W.. Osiąga słabe i średnie wyniki w nauce, na koniec pierwszego semestru była zagrożona oceną niedostateczną, ale ją poprawiła. W opinii szkoły z października 2017 roku napisano, iż J. jest często nieprzygotowana do zajęć, przeszkadza w prowadzeniu lekcji, nie pracuje. Wchodzi w utarczki słowne z rówieśnikami, potrafi używać wulgaryzmów, obrażać kolegów w sposób bardzo bolesny, trudno jej panować nad emocjami, nie przestrzega norm zachowania, zniszczyła sztucce na stołówce szkolnej (k 16 akt załączonych V. N. 319/17). W opinii ze stycznia 2018 roku stwierdzono , że szkoła iż widzi pracę nad poprawą zachowania u J., uczennica jest bardzo aktywna i chętna do zaangażowania. Panowanie przez nią nad emocjami wymaga dalszej pracy i ćwiczeń, najlepiej pod okiem specjalisty. E. D. uczęszcza na zebrania dla rodziców, uczestniczyła też w wycieczce klasowej jako opiekun i podjęła współpracę z psychologiem.

Małoletnia J.była konsultowana Poradni P.– Pedagogicznej nr (...)na ulicy (...)w W., pod której opieką się znajduje. Do poradni tej była po raz pierwszy zgłoszona przez wychowawcę z przedszkola z powodu nieprawidłowych zachowań społecznych i trudności w relacjach interpersonalnych. Potem była konsultowana w klasie trzeciej z powodu trudności wychowawczych sprawianych w domu. Badana w styczniu 2018r. wykazywała negatywny nastrój i zachowania buntownicze, okazywała złość i arogancję. Stwierdzono, iż przyczyną trudności szkolnych mogą być problemy z kontrolą emocji, skłonność do reakcji impulsywnych i agresywnych, zaburzenia funkcjonowania w sferze społecznej, nieadekwatne poczucie własnej wartości oraz trudna sytuacja rodzinna i niewłaściwego oddziaływania wychowawcze ze strony domu. Zalecono w postępowaniu dla rodziców :

-udział dziecka w zajęciach socjoterapeutycznych,

--uczestnictwo matki w warsztatach umiejętności wychowawczych dla rodziców nastolatków,

-poświęcanie czasu i uwagi dziecku z jednoczesnym zachowaniem spokoju i opanowania w przypadku sytuacji konfliktowych,

--jasne określenie wymagań, stawianie granic, stosowanie konsekwencji w wychowaniu,

-wspieranie córki i pomoc w przezwyciężaniu trudności szkolnych, wzmacnianie jej wytrwałości i dojrzałości oraz budowanie motywacji i poczucia własnej wartości,

- rozwijanie zainteresowań dziecka,

-ściśła współpraca ze szkołą (k. 39-40)

Małoletnia J. D. była także konsultowana przez lekarza psychiatrę w (...) w styczniu 2018r. Stwierdzono, iż wskazana jest dla niej opieka psychologiczno – pedagogiczna (np. terapia indywidualna) celem wsparcia dziewczynki w codziennym funkcjonowaniu (k.41).

Kuratora społeczny, który przeprowadzał wywiad w styczniu 2018r. stwierdził w złożonym sprawozdaniu, że małoletnia J. zachowywała się w obecności kuratora bardzo niegrzecznie, próbowała zwrócić uwagę na siebie, bujała się na zawieszanej nad drzwiami poręczu, w taki sposób, że nogami dotykała sufitu, niegrzecznie odpowiadała na pytania kuratora, poinformowała matkę, że wychodzi na klatkę schodową mimo, że była godzina 20 i wyszła z zawieszonymi kluczami na szyi. Matka małoletniej na zachowania córki nie reagowała, pytana czy zostawia córkę samą w domu odpowiedziała, że nie, że może tylko na godzinę i że obok w bloku zamieszkuje babcia, która może zaopiekować się wnuczką. W ramach nadzoru kurator rozmawiał także z pedagogiem szkolnym i psychologiem z poradni na ulicy (...). Od psychologa kurator uzyskał informacje, iż matka małoletniej jest w ocenie psychologa osobą wymuszającą,

nieprzyjemną i zakłamaną, miała kilku partnerów, jej związki nie układają się (k.33-35 wywiad kuratora sądowego z 31.01.2018r.).

Komenda Rejonowa Policji W.(...)zwróciła się do tutejszego Sądu w piśmie z dnia 31.08.2017r. z wnioskiem o wgląd w wychowanie i sytuację rodzinną małoletniej J. D.informując, iż w rodzinie dochodzi do nieprawidłowości wychowawczych, małoletnia jest agresywna, używa wulgaryzmów wobec osób dorosłych, popada w konflikty. Z notatki urzędowej Policji z dnia 22.08.2017r. wynika, że małoletnia J. D.odnosi się wulgarnie do starszej pani T. W., która dokarmia na osiedlu bezdomne koty. Małoletnia szczuje ją psem, wyzywa od „k.” i „starych małp”, robi jej zdjęcia, dokucza. T. W.oświadczyła, że ma już dość zachowania J., która źle zwraca się także do innych starszych mieszkańców osiedla, chodzi po podwórku sama do późnych godzin wieczornych, na co matka nie zwraca uwagi (k.2 akt VI Nmo 319/17).

Również inne osoby, z którymi rozmawiała policja w dniu 29.08.2017 r. : K. W.i D. W.potwierdziły, iż małoletnia J. D.jest agresywna i wulgarna w stosunku do rówieśników i do osób dorosłych, wywołuje liczne konflikty, nie radzi sobie z emocjami. Gdy policjanci weszli do lokalu w którym mieszka małoletnia, J.zaczęła krzyczeć, płakać, biegać po mieszkaniu, siadać na parapecie przy otwartym oknie, trzaskać drzwiami. Była wzburzona i zdrewniana, nie reagowała na uspokajanie jej przez matkę. Przeprowadzono rozmowę profilaktyczną – wychowawczą na temat przejawów demoralizacji w związku z ustawą o postępowaniu w sprawach nieletnich (k.9-10 akt VI Nmo 319/17).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty dołączone do akt sprawo oraz dowód z przesłuchania E. D. w charakterze strony.

Sąd Rejonowy zważył co następuje:

Artykuł **92 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego** stanowi, iż dziecko do pełnoletniości pozostaje pod władzą rodzicielską. Władza rodzicielska obejmuje w szczególności obowiązek i prawo rodziców do wykonywania pieczy nad osobą i majątkiem dziecka oraz do wychowania dziecka, z poszanowaniem jego godności i praw (art. 95 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego). Zgodnie z art. 95 § 3 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak tego wymaga dobro dziecka i interes społeczny. Poprzez dobro dziecka należy rozumieć zapewnienie dziecku wszystkich tych wartości, które są konieczne do jego prawidłowego rozwoju fizycznego i duchowego, o czym stanowi art. 96 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Zgodnie z art. **109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego** jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia. Sąd opiekuńczy może w szczególności zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny, realizowania innych form pracy z rodziną, skierować małoletniego do placówki wsparcia dziennego, określonych w przepisach o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej lub kierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń. Może również poddać wykonywanie władzy rodzicielskiej stałemu nadzorowi kuratora sądowego (art. 109§2 pkt.3 Kro). Zarządzenia wydane na podstawie art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego stanowią zawsze ograniczenie władzy rodzicielskiej rodziców poprzez pozbawienie ich w pewnym zakresie dowolności postępowania w stosunku do swego dziecka. Celem wydania takich zarządzeń jest zawsze ochrona dobra dziecka w sytuacji jego zagrożenia. Nie jest istotne czy zachowanie rodziców jest zawinione czy nie jest zawinione, czy jest spowodowane bezradnością, nieudolnością czy nieświadomością, bądź chorobą lub mylnym wyobrażeniem o tym, czego potrzebuje ich dziecko. Zarządzenia oparte na art. 109 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego nie są formą represji w odniesieniu do rodziców, ani nie zmierzają do ich negatywnej oceny, lecz są formą niesienia im pomocy w przypadku trudności wychowawczych czy życiowych. Celem postępowania o ograniczenie władzy rodzicielskiej jest usunięcie zagrożenia dobra dziecka. Z treści art. 109 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego wynika dyrektywa profilaktycznego działania Sądu nakazująca podjęcie ingerencji w sferę władzy rodzicielskiej już w razie zagrożenia dobra dziecka, by zapobiec ujemnym skutkom niewłaściwego lub nieudolnego jej sprawowania.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu Rejonowego dobro małoletniej J. D. wymaga podjęcia stosownych działań przez jej matkę oraz ustanowienie nadzoru kuratora sądowego nad ich wykonaniem.

Zdaniem Sądu E.D.zaniedbała małoletnią J.poświęcając jej zbyt mało czasu i uwagi. Nie wyciągała także dotychczas konsekwencji z jej nieodpowiednich zachowań. Matka pracując codziennie do godziny 22.00 w nocy pozostawiała dziecko bez opieki i wsparcia, przez co małoletnia J.popadła w samowolę, robiła co chciała i chodziła gdzie chciała poza kontrolą osób dorosłych. Zachowania małoletniej świadczą o tym, iż zarówno sama J.nie kontroluje się odpowiednio , jak i o tym iż jej matka też nie ma już kontroli nad nią bowiem w żaden skuteczny sposób nie potrafi córki przywołać do należytego zachowania i porządku. Przykładem tego jest nie tylko konfliktowa sytuacja ze starszą panią dokarmiającą koty, ale także zachowania J.w poradni, w szkole, w stosunku do innych sąsiadów oraz w stosunku do kuratora sądowego. Małoletnia J.przekracza akceptowalne społecznie granice (używa wulgaryzmów, wykazuje agresje) , nie wykazuje szacunku i odpowiedniej grzeczności i kultury wobec dorosłych obcych osób, jest arogancka . Jej zachowania – zdaniem Sądu – są już zachowaniami opozycyjno – buntowniczymi i jeżeli nie zostaną teraz opanowane doprowadzą do demoralizacji małoletniej i jej niedostosowania społecznego.

Matka musi zdecydowanie więcej czasu i uwagi poświęcić córce, bo dziecko jest zaniedbane społecznie, emocjonalnie i moralnie. Czas dla dziecka i uwagę dla dziecka matka powinna mieć dla J. codziennie po jej powrocie ze szkoły conajmniej przez 2 godziny, aby zaspokoić głód emocjonalny i pustkę dziecka. J. jest osamotniona – ma bowiem tylko matkę – której praktycznie nie ma, ponieważ matka jest ciągle w pracy. Małoletnia chodzi więc sama po podwórku i nie ma co robić, popada w zupełnie nie potrzebne konflikty z sąsiadkami (jest to też forma zwrócenia na siebie uwagi innych kobiet przy braku uwagi ze strony matki). Jej zachowanie – 11 – letniej dziewczynki (!) spowodowało już interwencję Policji w lokalu. To był bardzo wyraźny sygnał ostrzegawczy dla matki, iż trzeba więcej zajmować się córką. Teraz sąd rodzinny w sposób konkretny zobowiązał E. D., aby spędzała z córką osobiście 2 godziny dziennie, nawet jeśli matka miałby zmienić pracę, to dobro dziecka tego wymaga. Nadto matka musi współpracować z poradnią psychologiczną i szkołą, bowiem matka jest w trudnej sytuacji i nie radzi sobie z emocjami dziecka (mimo odbycia warsztatów wychowawczych). Powinna także zapewnić córce terapię indywidualną, aby poprzez rozmowy z osobą profesjonalnie do tego przygotowaną dziecko mogło zrozumieć jak radzić sobie z emocjami nie urażając innych osób.

Z tych względów władza rodzicielska E. D. nad jej małoletnią córką J. D. ur.(...) został ograniczona poprzez :

- a) zobowiązanie matki do poświęcania córce codziennie osobiście 2 godzin na rozmowę oraz odrobienie lekcji lub inne wspólne zajęcia,
- b) zobowiązanie matki do stałej współpracy ze szkołą oraz poradnią psychologiczno – pedagogiczną, w tym do zapewnienia małoletniej terapii indywidualnej,

które to obowiązki poddane zostały nadzorowi kuratora sądowego.